

prima instanță: I. Cotea
instanța de apel: G. Vavrin, I. Dănăilă, R. Petrov

DECIZIE

24 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Iuliana Oprea

examinând recursul declarat de către Întreprinderea Individuală „Mincovschi Mariana” prin intermediul avocatului Vasile Șoitu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Întreprinderea cu Capital Străin „Varda” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii Individuale „Mincovschi Mariana” cu privire la încasarea sumei,

împotriva încheierii Curții de Apel Cahul din 03 octombrie 2017, prin care a fost respinsă cererea Întreprinderii Individuale „Mincovschi Mariana” de repunere a apelului în termenul de procedură cu restituirea acestuia,

c o n s t a ț ă:

La 03 februarie 2016, Întreprinderea cu Capital Străin „Varda” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Individuale „Mincovschi Mariana” cu privire la încasarea sumei.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 03 mai 2016, a fost admisă acțiunea integral.

S-a încasat din contul Întreprinderii Individuale „Mincovschi Mariana” în beneficiul Întreprinderii cu Capital Străin „Varda” Societate cu Răspundere Limitată datoria rezultată din contractul de vânzare-cumpărare în sumă de 13 608,05 lei și cheltuielile taxei de stat în sumă de 408,24 lei (f.d. 38).

La 02 august 2017, Întreprinderea Individuală „Mincovschi Mariana” prin intermediul avocatului Vasile Șoitu a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe (f.d. 44).

La ședința de judecată în ordine de apel din 03 octombrie 2017, Întreprinderea Individuală „Mincovschi Mariana” prin intermediul avocatului a solicitat repunerea apelului în termenul legal, din motiv că la examinarea cauzei în prima instanță nu a fost citată și nu a cunoscut despre existența litigiului iar despre hotărârea adoptată a aflat prin intermediul executorului judecătoresc (f.d. 68, 69).

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 03 octombrie 2017, a fost respinsă cererea Întreprinderii Individuale „Mincovschi Mariana” prin intermediul avocatului

Vasile Șoitu privind repunerea apelului în termenul de procedură cu restituirea acestuia (f.d. 70-75).

La 31 octombrie 2017, Curtea de Apel Cahul a expediat în adresa părților copia încheierii emise (f.d. 76).

La 05 decembrie 2017, Întreprinderea Individuală „Mincovschi Mariana” prin intermediul avocatului Vasile Șoitu a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Cahul din 03 octombrie 2017, solicitând casarea acesteia cu remiterea pricinii spre rejudecare de la faza punerii pe rol a apelului.

În conformitate cu art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicare ei.

Prin prisma normei de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat la 05 decembrie 2017, este depus în termen, or la materialele pricinii nu sunt date din care să rezulte când recurentului i s-a comunicat actul judecătoresc contestat.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat că instanța de apel eronat a aplicat normele de drept procedural, or, Întreprinderea „Mincovschi Marina” nu a cunoscut despre existența litigiului dat

Examinând argumentele recursului în raport cu circumstanțele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii Curții de Apel Cahul din 03 octombrie 2017 și restituirea pricinii spre judecare în instanța de apel din faza primirii apelului din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din actele pricinii rezultă că prin încheierea Curții de Apel Cahul din 03 octombrie 2017, a fost respinsă cererea Întreprinderii Individuale „Mincovschi Mariana” prin intermediul avocatului Vasile Șoitu privind repunerea apelului în termenul de procedură cu restituirea acestuia (f.d. 70-75).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel neîntemeiat a respins cererea Întreprinderii Individuale „Mincovschi Mariana” prin intermediul avocatului Vasile Șoitu cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a restituit cererea de apel din următoarele.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, Curtea de Apel corect a concluzionat că termenul de declarare a apelului este 30 de zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, dar instanța de apel eronat a dat apreciere circumstanțelor pricinii, și anume:

În conformitate cu art. 100 alin. (1) CPC, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate din oficiu prin executorul judecătoresc din subdiviziunea teritorială respectivă a Departamentului

executare a deciziilor judiciare de pe lângă Ministerul Justiției sau printr-o delegație judiciară.

Conform art. 102, alin. (1) CPC, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură.

Conform art. 105 CPC, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmînării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmînează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. Citația sau înștiințarea poate fi transmisă persoanelor fizice prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte doar la solicitarea persoanelor în cauză. Cu consimțământul participantului la proces, judecătorul îi încredințează citația sau înștiințarea pentru a o înmîna destinatarului. Persoana împuternicită de judecător să înmîneze citația sau înștiințarea este obligată să restituie instanței cotorul cu semnătura de primire a destinatarului. Citația și înștiințarea, actele de procedură pot fi înmînate destinatarului și în incinta instanței. În astfel de cazuri, destinatarii prezenți în instanță sau reprezentanții lor nu pot să refuze citațiile și actele de procedură. Dacă remiterea acestora se face în ședință de judecată, instanța poate acorda, la cererea persoanei interesate, un termen pentru a lua cunoștință de actele primite. Reprezentanții părților și alți participanți la proces pot remite unul altuia actele de procedură judiciară contra semnătură. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmînează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmînează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmînează în același mod unui alt angajat, considerîndu-se recepționată de organizație. Dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmîneze citația sau înștiințarea o va înmîna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmîneze destinatarului cît mai curînd posibil. În cazul absenței temporare a destinatarului, persoana care urmează să înmîneze citația sau înștiințarea notează pe cotor locul în care acesta s-a deplasat și ziua cînd urmează să revină.

După cum rezultă din materialele pricinii, prima instanță a expedit în adresa pîrîtului-recurent copia acțiunii cu actele anexate și citația pentru 01 martie 2016, ora 14-00 (f.d.21).

Plicul dat a fost restituit în adresa instanței de judecată fără ca destinatarul să-l recepționeze, cu mențiunea „plecat” (f.d. 24).

Mai mult de cât atât, pretenția ce i-a fost expediată Întreprinderii Individuale „Mincovschi Mariana”, la fel a fost restituită în adresa ÎCS „Varda” SRL cu mențiunea „plecat” (f.d. 4-5).

Instanța de recurs concluzionează că prin noțiunea „plecat” se subînțelege: absent.

Prin urmare, prima instanță nu a respectat normele de drept procedural și nu a întreprins măsurile necesare pentru a cita participantul procesului.

Astfel, concluzia instanței de apel că Întreprinderea Individuală „Mincovschi Mariana” a avut posibilitatea să cunoască despre litigiul dat, deoarece periodic era pe teritoriul Republicii Moldova, este una prematură.

Instanța de recurs, constată că în circumstanțele când Întreprinderea Individuală „Mincovschi Mariana” nu a fost informată despre intentarea procesului în cauză, aceasta nu avea temeiuri de a se interesa de soarta cărui-va litigiu, sau de a presupune că are vreun litigiu intentat față de ea prin instanțele de judecată.

Totodată din materialul probator rezultă că copia dispozitivului hotărârii emise de către Judecătoria Cahul a fost expediat în adresa Întreprinderii Individuale „Mincovschi Mariana”, care a fost restituit în adresa instanței de judecată cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 41).

Suplimentar nu se poate de concluzionat din dosar când Întreprinderea Individuală „Mincovschi Mariana”, a aflat despre existența litigiului și despre hotărârea adoptată.

Or, conform art. 362 alin. (4) CPC, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată.

Reieșind din cele enunțate instanța de recurs, conchide necesar de a casa încheierea contestată, deoarece încălcarea termenului nu îi poate fi imputată participantului procesului.

Or, prin prisma art. 2 CPC și art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale restituirea cererii de apel în circumstanțele enunțate duce la îngrădirea accesului liber la justiție, fapt ce în consecință este o încălcare a art. 6 paragraful 1 din Convenție. În favoarea concluziei enunțate, instanța de recurs invocă hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cazul Clionov împotriva Moldovei.

Instanța de apel nu a ținut cont de cele enunțate și neîntemeiat a respins cererea de repunere în termenul de declarare a apelului, restituind cererea de apel Întreprinderii Individuale „Mincovschi Mariana”, ca fiind depusă tardiv.

Pentru a evita încălcarea dreptului fundamental al părții de acces la justiție, luînd în considerație circumstanțele stabilite în speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Întreprinderea Individuală „Mincovschi Mariana” prin intermediul avocatului Vasile

Șoitu, de a casa încheierea Curții de Apel Cahul din 03 octombrie 2017, cu remiterea cauzei la rejudecare din faza primirii apelului pe rol.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Întreprinderea Individuală „Mincovschi Mariana” prin intermediul avocatului Vasile Șoitu.

Se casează încheierea Curții de Apel Cahul din 03 octombrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Întreprinderea cu Capital Străin „Varda” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii Individuale „Mincovschi Mariana” cu privire la încasarea sumei, cu restituirea pricinii spre rejudecare către Curtea de Apel Cahul, de la faza primirii apelului pe rol.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Maria Ghervas

Iuliana Oprea